

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-258

19.02.2021

Голові Комітету Верховної Ради
України з питань Регламенту,
депутатської етики та організації
роботи Верховної Ради України

КАЛЬЧЕНКУ С.В.

Шановний Сергію Віталійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит групи народних депутатів (Геращенко І. В. та інших, всього 14 депутатів), оголошений на засіданні Верховної Ради України 19 лютого 2021 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.

З повагою

Дмитро РАЗУМКОВ

258

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 5, тел. 255 35 72

188-35-40-64 18.02.2021 р.

**Голові Комітету Верховної Ради України з
питань Регламенту, депутатської етики
та організації роботи Верховної Ради України
КАЛЬЧЕНКУ С.В.**

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Щодо вжиття заходів реагування на порушення народним депутатом
України Бужанським М.А. Регламенту Верховної Ради України під час
пленарного засідання Верховної Ради України 17.02.2021 р.*

Шановний Сергію Віталійовичу!

17.02.2021 р., під час пленарного засідання Верховної Ради України, народний депутат України, член депутатської фракції політичної партії «СЛУГА НАРОДУ» Бужанський Максим Аркадійович вжив образливі висловлювання, які паплюжили честь і гідність народних депутатів України, а також пам'ять учасників Революції Гідності (див. стенограму пленарного засідання Верховної Ради України за 17.02.2021 р. <https://portal.rada.gov.ua/meeting/stenogr/show/7624.html>).

У своєму виступі Бужанський М.А., зокрема, поставив під сумнів офіційну політико-правову оцінку режиму Віктора Януковича, який вдався до узурпації влади, підриву основ національної безпеки і оборони України, протиправного порушення прав і свобод людини (частина друга статі 1 Закону України «Про очищення влади») та режим якого підтримувався Російською Федерацією, а також діяльність окремих працівників підрозділів міліції особливого призначення «Беркут», міліціонерів, військовослужбовців внутрішніх військ, судових виконавців, прокурорів, суддів та інших посадових і службових осіб у період з 21 листопада 2013 року по 22 лютого 2014 року, дії яких призвели до трагічних подій, зокрема вбивства громадян України та громадян інших держав під час мирних акцій протестів в Україні.

Особливу увагу звертаємо на слова Бужанського М.А., що «половина країни вважає Майдан державним переворотом».

Тим самим згаданий народний депутат України поставив під сумнів правомірність, закономірність та політико-правове значення Революції Гідності, під час якої Українським народом було реалізовано його природне право на опір

(повстання) тиранії (диктатури), яке закріплено в Загальній декларації прав людини 1948 року і яке впливає зі змісту преамбули, а також статей 1, 3, 5, 39 Конституції України.

В Указі Президента України «Про вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні» від 11 лютого 2015 року № 69/2015 Революція Гідності визнана подією, завдяки якій змінено хід історії нашої держави, високо оцінено подвиг Героїв Небесної Сотні, які віддали своє життя під час Революції гідності, захищаючи ідеали демократії, відстоюючи права і свободи людини, європейське майбутнє України.

Водночас, Верховна Рада України констатувала, що численні факти вбивств, поранень та каліцтв людей, інших дій, підпадають під ознаки злочинів проти людяності у ході масових акцій протесту протягом листопада 2013 - лютого 2014 року, а також категорично засудила усі вияви насильства, що призвели до загибелі, поранень та каліцтв людей, їх тортур і катування, що відносяться до категорії тяжких та особливо тяжких злочинів (Постанова Верховної Ради України «Про засудження застосування насильства, що призвело до загибелі людей» від 20 лютого 2014 року № 740-VII).

Європейський суд з прав людини у своєму рішенні від 21.01.2021 року «Численні порушення прав під час протестів Майдану в Україні» (див. <https://hudoc.echr.coe.int/eng-press#%7B%22itemid%22:%5B%22003-6912930-9284962%22%5D%7D>) визнав протиправними дії посадових осіб органів державної влади у період листопада 2013 року - лютого 2014 року, які умисно намагались завадити мирним протестам, використовуючи для цього надмірне насильство та незаконні затримання. Також ЄСПЛ, за результатами розгляду заяв учасників Революції Гідності, одноголосно постановив, що у період листопада 2013 року – лютого 2014 року мали місце: низка порушень статті 3 (заборона катування та нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження) Європейської конвенції з прав людини, низка порушень статті 5 §§ 1 та 3 (право на свободу та особисту недоторканість), низка порушень статті 11 (свобода зібрань та об'єднань), порушення статті 2 (право на життя), та порушення статті 8 (право на повагу до приватного і сімейного життя).

Також нагадуємо, що починаючи з 21.11.2014 р., відповідно до Указу Президента України від 13.11.2014 року № 872/2014, з метою утвердження в Україні ідеалів свободи і демократії, збереження та донесення до сучасного і майбутніх поколінь об'єктивної інформації про доленосні події в Україні, що відбулись, зокрема у період листопада 2013 року - лютого 2014 року, щорічно відзначається як День Гідності та Свободи.

Заявою Верховної Ради України у зв'язку з шостою річницею початку Євромайдану та подій Революції Гідності, затвердженою Постановою Верховної Ради України від 17.02.2021 р., Революція Гідності визнана парламентом одним із ключових моментів українського державотворення та виразником національної ідеї свободи. Офіційно надана оцінка протиправній діяльності окремих працівників підрозділів міліції особливого призначення «Беркут», міліціонерів, військовослужбовців внутрішніх військ, судових виконавців, прокурорів, суддів та інших посадових і службових осіб під час Революції

Гідності, що засуджена парламентом як така, що завдала непоправної шкоди державі та суспільству. Поряд із цим визнано, що європейські цінності, за які віддали свої життя Герої Небесної Сотні, — гідність, демократія, рівність та верховенство права, необхідні для нормального функціонування суспільства. Верховна Рада України послідовно стоїть і стоятиме на позиціях утвердження цих цінностей в усіх сферах суспільного життя.

Натомість, виступ Бужанського М.А., напередодні вшанування жертв Революції Гідності містив лексику, прирівняну до мови ворожнечі по відношенню до честі та гідності Героїв Небесної Сотні, багатьох народних депутатів України, які були безпосередніми учасниками Революції Гідності. Крім того, в його висловлюваннях містилися заклики до розколу країни — на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України, що визнається кримінально караним діянням (статті 109, 110 Кримінального кодексу України).

Публічне демонстрування неповаги до колег і парламенту України в цілому, зухвалість та винятковий цинізм щодо Українського народу, який своїми діями зупинив сповзання країни до диктатури, публічне заперечення подвигу учасників Революції Гідності, образливі висловлювання на адресу народних депутатів України, які були безпосередніми учасниками Революції Гідності, не вперше проявляються під час виступів Бужанського М.А., а відтак заслуговують на належну правову кваліфікацію та реагування в межах чинного законодавства.

Відповідно до частини третьої статті 1, частини першої статті 8, а також пункту сьомого статті 24 Закону України «Про статус народного депутата України» у своїй діяльності народний депутат повинен дотримуватися загальновизнаних норм моралі; додержуватись вимог трудової дисципліни та норм депутатської етики; завжди зберігати власну гідність, поважати честь і гідність інших народних депутатів, службових та посадових осіб і громадян; утримуватись від дій, заяв та вчинків, що компрометують його самого, виборців, Верховну Раду України, державу.

Відповідно до частини другої статті 51 Регламенту Верховної Ради України на пленарному засіданні народний депутат не повинен вживати образливі висловлювання та непристойні слова, закликати до незаконних дій.

Поряд із цим, звертаємо Вашу увагу, на невиконання керівництвом Верховної Ради України, вимог, установлених статтями 51, 52 Регламенту Верховної Ради України. Так, зокрема, на пленарному засіданні Верховної Ради України промовець не повинен вживати образливих висловлювань, непристойних слів, закликати до незаконних дій. У разі порушення промовцем такої вимоги головуєчий на пленарному засіданні попереджає його про неприпустимість таких висловлювань і закликів або припиняє його виступ, а в разі повторного порушення — позбавляє права виступу на цьому пленарному засіданні. Якщо головуєчий на пленарному засіданні звертається до промовця, то останній повинен негайно зупинити свій виступ. Якщо промовець не зробив цього, головуєчий на пленарному засіданні припиняє його виступ. Якщо промовець перевищує час, відведений для виступу, або висловлюється не з

обговорюваного питання чи виступає не з тих підстав, з яких йому надано слово, головуючий на пленарному засіданні попереджає його про це, а в разі подальшого порушення вимог цього Регламенту - позбавляє його слова. Та частина виступу промовця, яка виголошена після позбавлення його слова, не включається до стенограми пленарного засідання Верховної Ради України.

У ході виступу Бужанського М.А. головуючий на пленарному засіданні не виконав вищенаведені приписи Регламенту Верховної Ради України, не попередив Бужанського М.А. про неприпустимість образливих висловлювань та не припинив його виступ. Відтак, відсутність належної реакції головуючого на протиправні дії Бужанського М.А., що мали місце під час його виступу на пленарному засіданні Верховної Ради України, у передбачений Регламентом Верховної Ради України спосіб не були припинені.

З огляду на вищевикладене, а також керуючись статтею 15 Закону України «Про статус народного депутата України» просимо, винести на розгляд найближчого засідання Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України:

- означений випадок за участі народного депутата України Бужанського М.А. та розглянути питання про його позбавлення права брати участь у п'яти пленарних засіданнях відповідно до частини п'ятої статті 51 Регламенту Верховної Ради України;

- факт неналежного реагування керівництва Верховної Ради України під час пленарного засідання Верховної Ради України 17.02.2021 р. на порушення народним депутатом України Бужанським М.А. вимог Регламенту Верховної Ради України та надати правову оцінку такій бездіяльності головуючого.

Про результати розгляду депутатського запиту, а також про вжиті заходи просимо повідомити нас у строки, встановлені законодавством.

З повагою

Народні депутати України

Степан В.П. 201.
Александр С.О. 205
Князев В.П. 206
Сибраков Н.В. 207
Тимощук А. 193
Синюк О. 194
(с) Герашенко Т.Б. 188
Герашенко Р.В. 196
Феденко Сергій С.Р. 190
Гончар М.М. 208
Косенко-Александров Н.В. 195
Величов М.В. 204
Філев В.І. 201
Розі С.В. 189